

Korovič priča

WASHINGTON, 23. septembra—Poslanec Harold Velde, ki načeljuje odbor spodnje zbornice, ki preganja komuniste in druge podtalne elemente, je sklical svoj odbor za jutri. Na seji bo prisoten dr. Marek Korovič, profesor univerze v Krakovu, član poljske delegacije pri Združenih narodih, katero je zapustil. Korovič se je že predstavljal ameriški javnosti in trdil o razmerah na Poljskem naslednje:

Poljska je popolnoma pod rusko kontrolo. Nekateri Rusi so spremenili svoje ime v poljsko. V vojski so vsi visoki častniki Rusi. Tajna policija na Poljskem šteje 600.000 članov. Na Poljskem obstajajo prisilna delavska taborišča, katerih je več. V enem samem je čez 20.000 ljudi. Ogromna večina Poljakov je zoper komunistični režim. Komunisti lovijo šolsko in univerzitetno mladino, da ta spodrine starejšo generacijo in sama vzgaja mladino v komunističnem duhu.

DURKIN-EISENHOWER

WASHINGTON, 22. septembra—V St. Louisu na konvenciji A.F.L. je bivši tajnik za delo, Martin Durkin, trdil, da je predsednik Eisenhower obljubil v 19 točkah spremembo Taft-Hartleyevega zakona.

Bela hiša je to trditev Durkina zanikala, Martin Durkin pa je od svoje strani zopet zanikal trditve Bele hiše.

MOSSADEGH—V SMRT

LONDON, 23. septembra—List "Daily Express" prinaša vest iz Teherana, Iran, da je posebno vojaško sodišče obsodilo bivšega predsednika vlade Mossadegha na smrt na vešalih. List tudi trdi, da je Mossadegh odklonil prošnjo za pomilostitev. Vest uradno ni bila potrjena.

DOHODNINSKI DAVEK BO NIŽJI

WASHINGTON, 23. septembra—Zakladni tajnik George Humphrey je danes uradno in z gotovostjo zatrdil, da se bo počenši s 1. januarjem 1954 znižal davek na osebne dohodek za 10%. Tudi, da se ne bo po 31. decembru podaljšal davek na izredne dobičke.

ČAST ŽUPANU BURKEJU

MONTREAL, 22. septembra—Zveza ameriških županov je soglasno izvolila clevelandskega župana Thomasa Burkeja za svojega predsednika. To pa vključuje tudi prihodnjem terminu ne bo več kandidiral za župana. Čast Burkeju v teh okoliščinah je prvi slučaj v zgodovini zveze ameriških županov.

DEAN ZOPET DOMA

SAN FRANCISCO, Cal., 23. septembra—Ameriški general William Dean, bivši vojni ujetnik komunistov na Koreji, se je danes zjutraj povrnil v Ameriko. Dean je protestiral, da ga imenujejo junaka. V sled nesrečnih okoliščinah, je padel v ujetništvo, ime junaka pa zasluži drugi vojni ujetnik bolj kot on.

ČITSKA MED KOMUNISTI

MOSKVA, 22. septembra—Predsednik vlade in glavni tajnik komunistične stranke v republiku Georgij sta bila odstavljena. Georgija je rojstni kraj pokojnega Stalina.

TITO NA MANEVRIH

ZAGREB, 22. septembra—Jugoslovanska vojska ima v bližini Zagreba letne manevre. Manevrom prisostvuje maršal Tito v družbi angleškega maršala Hardinga.

EISENHOWER V WASHINGTONU; S HUMPHREYEM MED BANKIRJI

WASHINGTON, 23. septembra—Predsednik Eisenhower, ki se je včeraj povrnil iz Bostona, kjer je imel nagovor na republikance, se nahaja danes med bankirji v družbi z zakladnim tajnikom federalne vlade Humphreyem. V Bostonu je Eisenhower trdil, da ne sme biti nobena finančna ržtev prevelika, da se ameriško ljudstvo pripravi na eventualni napad z vodikovo bombo od strani Sovjetske zveze. S tem ni dal nobenega upanja, da je pričakovati znižanja davkov. Zakladni tajnik Humphrey pa mora zagovarjati svojo politiko do dolarja, ki je—manj obtoka, višje obresti, s tem pa naj pride do notranje učvrstitve dolarja.

Predsednik Eisenhower se je v Bostonu v družbi republikancev namenoma izognil konkretnemu vprašanju ameriških davkov, njih zvišanju ali znižanju. Govoril je patriotično, slabost federalne vlade in republikanskega kongresa pa zagovarjal s tem, da kar se še ni napravilo, se pač bo napravilo na drugem zasedanju kongresa.

Bankirji so jasnejši

Na konvenciji ameriških bankirjev so padle konkretne trditve, da je pričakovati manjšega padca "businessa," enako delavnosti v gradbeni industriji. Priznava se, da gre tendenca za gradnjo novih domov in stavb navzdol. Tolaži se, da je pričakovati padec "businessa" le za 10%, da pa ne gre za in ne bo šlo za pojav, ki bi bil nevaren za splošno gospodarstvo.

Kritika Meanya

Ameriško delavstvo ima o federalni republikanski vladi, kakor tudi o predsedniku Eisenhowerju drugačne nazore. Na konvenciji unije A.F.L. v St. Louisu je njen predsednik George Meany označil sedanjo federalno vlado in njeno gospodarsko politiko za tako, v kateri se mora človeški element umakniti dokončno materialni pohlepnosti nekaterikov. Veliki kapital in njegove koristi—to je vse.

Toda Meany je tudi najavil, da mora organizirano delavstvo iti iz zatišja ven na politično polje.

Bivši tajnik za delo v federalni vladi Martin Durkin je nastopil na konvenciji. Ponovil je, kar je povedal že javnosti neposredno po svojem odstopu, da predsednik Eisenhower ni držal besede in sporazuma, kako naj se spremeni Taft-Hartleyev zakon, vsled česar je moral odstopiti. Izvajanja Durkina sicer niso bili.

"SOCIALIZIRANA MEDICINA"

V Clevelandu je predavala Pat Hornsby-Smith, ki je podtajnica v britanskem ministstvu za narodno zdravje. Trdila je, da je v Veliki Britaniji od 20.000 zdravnikov 19.000 takih, ki soglašajo in delujejo v organizirani socialni zdravstveni službi, da pa nikomur ne pride na misel, da bi ta način ljudskega zdravljenja imenoval socializirano medicino. Sedanji zdravstveni sistem je plod dolgoletnih iskanj, kako od pomoči na ceneni način skrbeti za narodno zdravje. Kakšne so posledice skrbi za britansko narodno zdravstvo?

V Ameriki se stalno oglašuje, da primanjkuje bolniških streljnic. V Veliki Britaniji se je število bolniških postelj pomnožilo za 35.000, bolniških streljnic, popolno zaposlenih, je 27.000, 10.000 pa delno zaposlenih. V Veliki Britaniji bolniških streljnic ne primanjkuje. Njihov socialni položaj je dober.

Trije ubiti v nezgodi

Včeraj popoldne okrog 2. ure se je pripetila kolizija med tovornim trukom in zasebnim avtomobilom na SOM Center Rd. blizu Chardon Rd. v Willoughby okraju. Ubite so bile tri osebe, ki so se nahajale v zasebnem avtu, in sicer: Rev. William C. Stillinger, star 66 let, in njegova žena Estelle, stara 61 let, stanujoča v Ashtabula, O., in njena sestra Mrs. Emma Fogel, 79 let stara vdova iz Charleston, W. Va. Stillingerjeva sta svojo življenje živela v Bedfordu, kjer sta bila včeraj na obisku. Voznik tovornega truka, 20-letni William J. Zenisek iz 14911 Kinsman Rd., je srečno ušel poškodbam. Po njegovi izjavi je prišlo do nesreče, ko je Stillingerjev avto zaneslo ob pešeni rob kraja ceste, pri naravnjanju volana pa je zgubil kontrolo in se zaletel v tovorni voz.

MODEL ZA LEPO ŽENO

NOTTINGHAM, Anglija, 22. septembra—Tukajšnje mestno umetniško društvo je iskalo s pomočjo oglasov v časopisju žensko, ki bi v cvetu svoje mladosti služila kot nag model za lepo žensko. Pretekli so meseci, pa je bil oglas zastoj. Neporočene ženske so se sramovale. Končno se je okorajčila neka 40-letna žena in mati ter se dala umetniškemu društvu za model. Društvo je potom časopisja javilo veselo vest, da je bila njegova naloga izpolnjena.

MODEL ZA LEPO ŽENO

NOTTINGHAM, Anglija, 22. septembra—Tukajšnje mestno umetniško društvo je iskalo s pomočjo oglasov v časopisju žensko, ki bi v cvetu svoje mladosti služila kot nag model za lepo žensko. Pretekli so meseci, pa je bil oglas zastoj. Neporočene ženske so se sramovale. Končno se je okorajčila neka 40-letna žena in mati ter se dala umetniškemu društvu za model. Društvo je potom časopisja javilo veselo vest, da je bila njegova naloga izpolnjena.

IZ BOLNIŠNICE

Mrs. Anna Skolar se je vrnila po prestani ponovni operaciji v bolnišnici na svoj dom na 1219 E. 169 St., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo na domu.

VILE ROJENICE

Vile rojenice so se zgledale pri Mr. in Mrs. Anton in Patricia Klancar, 1072 E. 67 St., in jima pustile krepkega fantka-prvo-rojenca. Mr. in Mrs. Anton in Justine Klancar iz 1084 E. 67 St. sta postala prvič stari očci in stara mama, Mrs. Frances Meše iz 388 E. 162 St. pa prastara mama.

VILE ROJENICE

Vile rojenice so se zgledale pri Mr. in Mrs. Anton in Patricia Klancar, 1072 E. 67 St., in jima pustile krepkega fantka-prvo-rojenca. Mr. in Mrs. Anton in Justine Klancar iz 1084 E. 67 St. sta postala prvič stari očci in stara mama, Mrs. Frances Meše iz 388 E. 162 St. pa prastara mama.

BAJNO BOGASTVO INDIJSKIH PRINCEV

V Indiji je več kakor 500 raznih principov, knezov in velikih knezov, ki so bili popreje samostojni in je v zunanem svetu zastopala njihove koristi Anglija, pa so pod velikimi reformami Nehruja morali vključiti se v vseindijsko občestvo. Ti principi in knezi so izgovorili plačo, za katero naj sedaj garantira vlada. Najnižja plača na leto je bila sicer majhna, ker je šlo za malo okrožje, nad katerim je svojo ječasnno vladal knez. Druge so šle v milijone dolarjev.

Predsednik vlade Nehru je pozval te prince in kneze, naj prostovoljno znižajo svoje zahteve, oziroma da se prostovoljno odpovedo svojim privilegijem, ker sicer bo posegla vmes njegova vlada. Spodnja zbornica je že sprejela zakon, po katerem so veleposestva močno obremenjena, zlasti kadar gre za prenos zapuščine. Zakon mora odobriti še senat. Principi in knezi ne bodo več oproščeni davkov, kakor so bili do sedaj. Nehru pravi, da njegova Indija ni več za privilegirance, ki naj se znajdejo v duhu sedanjega časa.

Seja Norwood Community Councila

Jutri zvečer ob osmih se vrši seja Norwood Community Councila v prostorih St. Clair Recreation Center na 6250 St. Clair Ave. Vabi se člani in prebivalce te naselbine, da se udeležijo ker bo na dnevnem redu več važnih zadev.

Zdravje se zboljšuje

Mrs. Mary Martinčič iz Wilson Mills Rd., Chardon, O., se sedaj po srečno prestani operaciji bolje počuti. Najlepše se zahvaljuje vsem sorodnikom in prijateljem za darila, obiske in voščilne kartice, ki jih je prejela.

V zadnje slovo

Članice društva Waterloo Grove št. 110 WC so prošene, da pridejo nocoj ob osmih, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Mary Perušek, katere truplo leži v Želetovem pogrebni zavodu na E. 152 St.

Članice podr. št. 18 SZZ so prošene, da pridejo nocoj ob 7.30 uri v Želetov pogrebni zavod, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Mary Perušek.

IZ BOLNIŠNICE

Mrs. Anna Skolar se je vrnila po prestani ponovni operaciji v bolnišnici na svoj dom na 1219 E. 169 St., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo na domu.

VILE ROJENICE

Vile rojenice so se zgledale pri Mr. in Mrs. Anton in Patricia Klancar, 1072 E. 67 St., in jima pustile krepkega fantka-prvo-rojenca. Mr. in Mrs. Anton in Justine Klancar iz 1084 E. 67 St. sta postala prvič stari očci in stara mama, Mrs. Frances Meše iz 388 E. 162 St. pa prastara mama.

VILE ROJENICE

Vile rojenice so se zgledale pri Mr. in Mrs. Anton in Patricia Klancar, 1072 E. 67 St., in jima pustile krepkega fantka-prvo-rojenca. Mr. in Mrs. Anton in Justine Klancar iz 1084 E. 67 St. sta postala prvič stari očci in stara mama, Mrs. Frances Meše iz 388 E. 162 St. pa prastara mama.

Sklep miru na Koreji se zna zavleči, kakor se je zavleklo premirje

KOMUNISTIČNI BLOK HOČE BOJKOTIRATI KONFERENCO

WASHINGTON, 22. septembra—Ruski delegat Andrej Višinski je brezpogojno zahteval, da se mora mirovna komisija za Korejo sestaviti tako, kakor zahteva Sovjetska zveza, namreč s pritegnitvijo delegatov nevtralnih držav, med njimi tudi Indije. Njegova kategorična zahteva se spravlja v zvezo z ugibanjem, da bo sovjetski blok bojkotiral delo sedaj sestavljene mirovne komisije na Koreji in je vprašanje, ali in kdaj bo vprašanje miru na Koreji definitivno rešeno.

Komisija bi morala začeti z delom najkasneje 28. oktobra. Zavezniki želijo, da se z delom začne že s 15. oktobrom. Komisija je sestavljena iz delegacij držav, ki so se udeležile vojne na Koreji. Sovjetska zveza naj k tej komisiji pristopi, če jo povabite severna Koreja in Kitajska. Taka je zunanja slika.

Kakor znano, je bilo mnogo momentov, ki so dirigirali potek pogajanj za premirje na Koreji, pogajanja sama pa so trajala več kot dve leti.

Obstoja vtis, da se bo tudi s pravim mirom na Koreji zavlačevalo.

Ameriški državni tajnik John Foster Dulles je za nevtralizirano, toda zedinjeno Korejo. Oba tabora sta šla na delo, da vsak po svoje pomaga tako severni, kakor južni Koreji, katere noče spustiti iz rok. Znak torej, da je pot do zedinjene Koreje dolga in težka. Kaj se lahko pričakuje?

Služaj pobeglega pilota

Severno korejski pilot, ki je s svojim letalom pobegnil v južno Korejo in se predal zaveznikom, najbrže ne bo tako lahko likvidiran. Komunisti bodo kovali iz tega slučaja svoj kapital. Kaj je z letalom, ali ga morajo zavezniki vrniti ali ne? S stališča vojnega prava ga zavezniki lahko smatrajo za svoj plen. Torej ga ni treba vrniti. Do podpisane pravega miru je Koreja še vedno v vojnem stanju. Ali se bodo komunisti s to razlago zadovoljili—je pa drugo vprašanje.

Kje so vojni ujetniki?

Tudi vprašanje vojnih ujetnikov in njih vrnitve še ni do-

končno rešeno. Tudi v tej točki nastajajo težave. Zavezniki trdijo, da imajo komunisti v rokah še zavezniške vojne ujetnike, o katerih ne morejo slišati ničesar. Izročiti imajo le še 23 Amerikancev, enega Angleža in 335 južnih Korejcev, ki se ne marajo vrniti domov. Ti bodo izročeni mednarodni komisiji, ki naj odloči o njihovi usodi, v osebno varstvo pa predani indijskim četam, ki stražijo taka taborišča.

Od svoje strani so komunisti postavili novo zahtevo, da jim zavezniki vrnejo 15.504 Kitajcev in 82.158 severnih Korejcev, skupno 97.762 vojakov. O teh trdijo, da jih morajo imeti zavezniki, ker figurirajo po lastnih domačih spiskih. Kakor ena, tako druga stranka noče o zahtevah in protizahtevah, ko gre za ostale vojne ujetnike, ničesar vedeti.

Igra z vojnimi ujetniki

Taktika Sovjetske zveze, kadar je treba vrniti vojne ujetnike, je znana. Na sto tisoče Nemcev in Italijanov je po zatrdilu njihovih vlad še vedno v vojnem ujetništvu. Moskva trdi, da jih nima. Kadar pa je treba izkazati politično uslugo, ko gre za pogajanja z dotično državo, jih Moskva ima. To je pokazal slučaj zadnje pogodbe z Vzhodno Nemčijo, kateri je Sovjetska zveza obljubila, da vrne tudi tiste vojne ujetnike Nemce, ki niso bili spoznani za vojne zločince.

Zadnja poročila pravijo, da je Moskva pripravljena izročiti Japonski 2.458 japonskih vojnih

ujetnikov, katere to pot Moskva označuje za vojne zločince. Gre torej za politično kupčijo, ceno pa naj plačajo vojni ujetniki.

V Washingtonu so si na jasnem, da bo tudi glede vojnih ujetnikov na Koreji slučaj precej podoben, če ne enak. Odtod tudi zadnja zahteva komunistov, da naj zavezniki vrnejo okrog sto tisoč ujetnikov, ki da jih imajo v rokah.

Taktika zavlačevanja

Tudi ta moment ni izgubiti izpred oči, pravi prestolca, da hoče Sovjetska zveza poleg ali tudi mimo Koreje izposlovati Kitajski vstop med Združene narode. Računa, da bo Velika Britanija z njenimi dominjoni sčasoma toliko zrela, da se uradno odloči za ta korak, da glasuje za Kitajsko med Združenimi narodi.

Iz Avstralije in Nove Zelandije dveh britanskih dominjonov poročajo, da se oba dominjona nagibljeta k temu, da se Kitajska pripusti med Združene narode. Čakata samo še na izid mirovnih pogajanj na Koreji, oziroma na trenutek, ko bo celinska Kitajska jasno pokazala svojo politiko do ostale Azije. Vladi obeh dominjonov se nadalje mnenja, da ni računati s tem, da bi se general Chiang Kai-shek premaknil s Formoze, vdrl na celinsko Kitajsko, kaj šele, da bi jo osvojil in ovrgel komunistični režim diktatorja Mao.

Zanimivo pri tem je dejstvo, da britanski laboristi ne odnehajo z zahtevo, da se reši kitajsko vprašanje. Ponovno se je oglasil bivši predsednik vlade Clement Attlee in zahteval od Amerike, naj spremeni svojo politiko do Kitajske, če naj računa na zvezo z Veliko Britanijo.

V staro domovino

Danes se vkrcajo v New Yorku na jugoslovanski parnik "Srbija" sledeči: John Benčić, ki gre k otrokom v Javorje, Slov. Primorje; Andrej Gabričeljč iz Ljubljane, John Turk v selo Križevci pri Bjelovaru, Jakob Rogina v Poljanico, Hrvatsko, in Frank Palcich na Pag v Dalmacijo. Vsi imajo namen preživeti svoja stara leta v rojstni domovini. Ker so že vsi v letih in rabijo več postrežbe, jih je Mr. August Kollander, ki je uredil vse potrebno za potovanje, spremil do New Yorka in parnika. Srečno potovanje!

POMOČ VZHODNIM NEMCEM

WASHINGTON, 22. septembra—Predsednik Eisenhower je sprožil novo akcijo za pomoč Vzhodni Nemčiji. Obrnil se je na vse Amerikance s pozivom, naj začnejo s privatno akcijo z zbiranjem daril in predvsem obleke. Ti zavoji se bodo za zimo poslali vzhodnim Nemcem, katerim bo zlasti obleka prišla dobro.

INDEKS CEN NAJVIŠJI

WASHINGTON, 23. septembra—Tekom današnjega dneva bo objavljen nov indeks cen življenjskim potrebščinam. Indeks je zopet poskočil. Na podlagi novih cen življenjskim potrebščinam, bodo zahtevali na primer železničarji zvišanje mezd od dva do tri cente na uro, kar bo obremenilo družbo za en milijon dolarjev.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
2321 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

MED SEVERNO IN JUŽNO AMERIKO

Zopet gre za gospodarstvo. Ali ima republikanska vlada kak načrt, kako dobiti boljše trgovske zveze z Južno Ameriko ali ne. Ali ga bo znala izvesti? Kaj je z ameriški investicijami doli na jugu in koliko bi naročila iz juga razgibala industrijsko in agrarno delavnost pri nas gori na severu?

Zapadna polobla bi na prvi pogled morala držati skupaj. So gotovi skupni interesi, o tem ni nobenega dvoma. Tudi bi se morale države Južne Amerike zavedati, da so se osvobodile španskega kolonialnega gospodstva pred dobrih sto leti, predvsem z našo pomočjo. V svetu je znana Monroejeva doktrina po takratnem ameriškem predsedniku Monroe, ki je evropskim kolonialnim državam povedal enkrat za vselj, da je kolonialnega gospodstva na zapadni polobli konec. Toda to je sentimentalnost in praktično življenje bruha na dan prav konkretna gospodarska vprašanja. Ne pozabimo, da je Južna Amerika porazdeljena med veliko številno samostojnih republik, večjih ali manjših, ki pa imajo zopet vsaka zase svoje posebne narodne in državne interese. Dočim sta na severu dva velika teritorija U.S.A. in Kanada kompaktna, je tam doli na jugu vse razdrobljeno.

Pravimo, da so gotovi skupni interesi naše zapadne poloble. Ko se je leta 1945 osnovala organizacija Združenih narodov, je tudi Južna Amerika pristopila zraven. Duh sodelovanja, duh zavesti skupne varnosti in upanje, da bo v bodoče prišlo do ožjega sodelovanja med državami tega kontinenta! Toda ko je prišlo na dan korejsko vprašanje in se je bilo treba izkazati z vojaškimi in materialnimi žrtvami, je Južna Amerika popolnoma odpovedala. Trdila je, da bi pošiljanje njenih čet in vojaškega materiala na Korejo porušilo že itak šlabe domače finance.

Južna Amerika je hvaležna Zedinjenim državam za pomoč. Naša Amerika je torej pomagala tudi tam doli na jugu. Trumanov program o "Štirih točkah," z drugimi besedami o ameriški pomoči zaostalim krajem, je prišel v prid tudi Južni Ameriki. Dala se ji je tehnična pomoč, pomagalo se ji je v zdravstvu, na vzgojnem polju in v masineriji kmetijskega obdelovanja in proizvodnje. Do tu bi bilo vse v redu. Tudi je v redu, da obstoja tako imenovana "Vseameriška zveza," vprašanje pa je v koliko je ta zveza življenja sposobna in ali ni samo na papirju, kakor n. pr. v arabskem svetu "Arabska liga."

Republikanci so iz ust Eisenhowerja ponovno trdili, da se bodo odnošali z Južno Ameriko pod njihovo vlado zboljšali. Eisenhower brat Milton je šel s celim štabom raznih strokovnjakov osebno doli na jug, obiskal dobesedno vse države in se razgovarjal o možnostih boljšega skupnega sodelovanja. Kakor je bilo ob priliki tega obiska veliko pompa in mnogo besed, je značilno, da nekaj dni po povratku Milтона v Washington ni bilo slišati kaj posebnega kar bo začela republikanska vlada doli na jugu. Tudi ne takrat, ko se je v kongresu začela debata o splošno važnem ameriškem vprašanju svobodne ali zaščitne trgovine.

Priznati moramo, da imamo doli na jugu težave z raznimi državami. Peron v Argentini snuje zase neko skupno južno ameriško gospodarsko zvezo. Bil je na uradnem obisku v Chile, ki je znana po produkciji bakra. Čilski predstavnik je vrnil Peronu obisk. Za to južno ameriško gospodarsko zvezo so se izjavile nekatere republike pozitivno, pripravljene so sodelovati. S splošno ameriškega stališča pa je z objektivnega stališča podčrtati na ljubo resnice naslednje:

Kot povdarjeno, ima Južna Amerika polno samostojnih republik. Vsaka zahteva zase svoje privilegije. Južna Amerika je naseljena z nestalnim latinskim elementom in so revolucije na dnevnem redu. S tem pa tudi negotovost, kaj bo, če se v to deželo naložijo dolarske investicije. Država Bolivija je v tem pogledu naši Ameriki precej svari- le nprst.—Amerika je industrijska in agrarna država. Producira vsega v izobilju. Za enkrat stoji na principu zaščite domače proizvodnje. Kaj naj ji nudi Južna Amerika? Delavne sile je dovolj doma. V kmetijstvu ne rabimo tuje pomoči. V kolikor manjka industrijskih surovin, jim je dovoljen vstop v našo državo. V kolikor primanjkuje petroleja, ga Amerika v višini kakih sto milijonov sodov dobiva iz arabskega sveta, kjer je investirala silne dolarje ravno v Arabijo. Od tega, da Združene države dajejo južnjakom le pomoč kakršnekoli vrste že, pa tudi ameriško delavnost nima ničesar.

L.C.

Urednikova pošta

Kratek življenjepis Franka Mervar, kandidata za mestnega zastopnika 23. varde

CLEVELAND, Ohio—V Ameriko sem prišel leta 1905, ko sem bil mlad deček, star 15 let. Stanoval sem pri Antonu Pucel, stricu prejšnjega mestnega zastopnika Edwarda Pucel. Službo sem dobil v čistilnici oblek. Moja plača je bila 10 centov na uro, \$6 na teden za 60 ur. Zvečer sem hodil v šolo.

Leta 1908 sem se prostovoljno vpisal v ameriško armado za tri leta. Poslan sem bil na havajske otoke v Honolulu, tam sem imel v oskrbi krojačnico in čistilnico in izdelal sem tudi višjo šolo. Ko sem prišel nazaj v Cleveland, sem se zopet ustanovil v slovenski naselbini na St. Clair Ave. (v Ribnici). Otvoril sem svojo krojačnico in čistilnico na 1334 E. 55 St., to je bilo marca meseca 1911. Isto leto sem postal državljani Amerike, porabil sem si svoje državljanske pravice, da sem volil pri vseh volitvah v 23. vardi celih 42 let.

Ko je bila prva svetovna vojna napovedana, smo se morali registrirati vsi od 21. do 31. leta, v svojih vartah. Jaz sem se registriral v moji 23. vardi, poklican sem bil na vojno iz 23. varde. Ko sem prišel nazaj, sem si ohranil svoje volilne pravice v 23. vardi, od tukaj sem bil kandidat že trikrat prej za mestnega odbornika iz 23. varde na demokratiški stranki. Vodil sem Veteransko organizacijo v kampanji za izvolitev gubernerja Frank J. Lauscheta.

Vedno sem se trudil za splošno izboljšanje v naši naselbini, pri cerkvah, pri Narodnem domu, na društvenem polju, pri raznih prireditvah v dobrodelne namene. Tako je bila vedno aktivna tudi moja žena Johanna. Lahko se zanesete, da boste imeli vsi enake pravice, ne samo nekateri. Nikdar ne bom volil za zvišanje davkov, ako naša 23. varda ne dobi nazaj dolar za dolar za izboljšanje naše naselbine. Prosim tiste, kateri so za mene glasovali pri zadnjih volitvah, da mi zopet oddaste svoj glas in pridem do gotove zmage, da postanem vaš, novi prihodnji zastopnik 23. varde.

Frank Mervar.

Dodatni prispevki za žrtve tornada

CLEVELAND, Ohio—Od zadnjega poročila o prispevkih za žrtve tornada, ki je zadel zapadno stran mesta Cleveland, smo prejeli še sledeče prispevke:

Po \$10.00: Društvo Carniola Tent št. 1288 TM, društvo Kras št. 8 SDZ, društvo št. 604 SNPJ, Progresivne Slovencek krožek št. 3, krožek št. 7, krožek št. 9 v Chicago, Ill., krožek št. 15 v Oglesby, Ill. in krožek št. 13 v Alquiappa, Pa.

Po \$5.00: Društvo Napredni Slovenci št. 5 SDZ, društvo sv. Cecilije št. 37 SDZ, društvo Ribnica št. 12 SDZ, društvo Slov. dom št. 6 SDZ in društvo sv. Janeza Krstnika št. 71 ABZ.

Skupno nabranega v tem poročilu \$105.00, od preje \$474.85, torej do sedaj nabranega vsega skupaj \$579.85.

Glavni odbor Progresivnih Slovencek se najlepše zahvaljuje vsem društvom in posameznikom, ki so tako velikodušno prispevali v ta sklad, katerega smo izročile Ameriškiemu rdečemu križu za pomoč žrtvam tornada.

Torej še enkrat iskrena hvala vsem skupaj, enako tudi dnevnika Enakopravnost in Ameriška domovina za priobčevanje naših poročil.

Cecilia Subel, predsednica.

O kampanji in aktivnosti društva V boj

CLEVELAND, Ohio—Kakor sem že poročal, ko sem vabil na redno mesečno sejo društva V boj št. 53 SNPJ, bo to društvo priredilo drugo nedeljo v mesecu novembru veliko prireditev, zvezano s programom in kratko igro. Društvo si je osvojilo tak sklep, ker z našimi plesnimi priredbami ni preostanka. Jubilejna kampanja SNPJ se prične s 1. oktobrom in bo trajala do 30. junija prihodnjega leta, ko bo naša edino narodno napredna organizacija obhajala svoj zlati jubilej. Dolžnost vsakega člana te organizacije je, da že sedaj prične razmišljati o sodelovanju pri tej kampanji.

Za dne 28. t. m. je sklicana skupna seja vseh tukajšnjih društev SNPJ, ki zborujejo v Slov. del. domu na Waterloo Rd. in v Slov. domu na Holmes Ave. Posebno odborniki društva so se pročili, da se tega važnega sestanka udeležijo. Enako so naproseni vsi lokalni glavni odborniki naše organizacije, da pridejo. Ta skupna seja bo zelo važna, kajti na dnevnem redu bodo predpriprave za proslavo naše 50-letnice v prihodnjem letu. Sicer so bila že vsa društva tozadevno obveščena, zato upamo, da se boste tudi vsi odzvali.

Vročina je prenehala, tako tudi sezona priredb na prostem, zato bo vsakdo imel več časa in prilike za sodelovanje in pripravo priredb v bližnji bodočnosti. Na svidenje v ponedeljek, dne 28. septembra na skupnem zborovanju collinwoodskih društev SNPJ in glavnih odbornikov.

Jos. F. Durn, tajnik, št. 53 SNPJ

KOLIKO ŽIVAL POPLJE

Dva fiziologa John Hopkins univerze v Baltimore, Md., sta sestavila aparat, s katerim natančno ugotovita, koliko in kako hitro žival pije. Zanesljivi podatki o tem so včasih potrebni živnozdravniku za diagnozo raznih živalskih bolezni. Znanstvenika sta sestavila električni merilni aparat tako, da se v trenutku, ko se žival z gobcem dotakne površine vode, sklene električni krožni tok in sproži priključeni kimograf, vrteči se valj, na katerem pisalo zabeleži vsako posamezno kretinjo.

Raziskovalca sta pri tem upoštevala znano dejstvo, da žival —sesalec, ptica ali plazilec—nikoli ne pije več, kakor njen organizem potrebuje oziroma samo toliko, da si ugasi žejo. Še nobenemu človeku se ni posrečilo pripraviti žival, ki ni več žejna, do tega, da bi pila. Hkrati ima vsaka žival zanesljiv čut za svoje potrebe po mineralnih soleh in vitaminih. Skrbne kemične analize tekočine in aparat za merjenje njene popite količine nam pokažejo najmanjše količine, ki je živali potrebna, da si ugasi žejo.

Znanstvenika sta najprej delala poskuse s podganami in ugotovila, da napravijo v minuti šest do sedem požirkov in da ne pijejo hitreje niti če so bile dolgo žejne. Podgana v 24 urah za pitje vode ne porabi več ko 20 minut.

(PO "LJUDSKI PRAVICI")

SPOR O KARSU IN ARDAGANU

Točno 25 let po sklenitvi pogodbe med Sovjetsko vlado in turško Veliko narodno skupščino v Ankari, po kateri naj bi pokrajini Kars in Ardagan vrnil Turčiji, je ZSSR leta 1946 zahtevala od Turčije, naj ji vnočni izroči ti dve mesti in pokrajini. Pred nekaj dnevi je bilo sporočeno, da je Moskva poslala Ankari noto, v kateri se odreka svojim povojnim zahtevam do teh ozemelj in predlaga ponovno vzpostavljanje prijateljskih odnosov med obema državama.

Povojne ozemeljske zahteve ZRRS in sedanje odrekanje so najpomembnejši dogodki, ki so se v povojnih letih pripetili v zunanjih političnih odnosih Turčije.

Sporno ozemlje Karsa in Ardagana so imeli Turki v svojih rokah malone 500 let. Rusija je dobila to ozemlje skupno s pristaniščem Batumom po sklenitvi St. Štefanske pogodbe in ga obdržala po berlinskem kongresu leta 1878.

Ko je mlada Kemalova Turčija bila hude in krvave bitke s tujimi intervencionisti, ki so pridrli v Malo Azijo (med njimi so bili tudi Italijani), je revolucionarna sovjetska republika z Leninom na čelu edina pomagala Turčiji in ji dala brezplačno na razpolago orožje. Kemal je s to pomočjo zaustavil in izgnal tuje intervencioniste.

Kemal je vzel za temelj svoje zunaj politike prijateljstvo z Rusijo, saj mu je bila le-ta prvi in največji sosed in mu je nesebično pomagala v času, ko je Turčija preživljala najhujše dni. To prijateljstvo se je utrdilo s številnimi pogodbami, od katerih je bila prva sklenjena 16. marca 1921, ko so na Leninovo pobudo vrnil Turčiji Kars in Ardagan, medtem ko so v sklopu sovjetske republike ostale armenske in gruzinske pokrajine ter pristanišče Batum. Ta mejna črta je bila potrjena 7 mesecev kasneje s posebno pogodbo, sklenjeno s tremi sovjetskimi transkavkaskimi republikami Azerbejdžanom, Armenijo in Gruzijo. S pogodbo o prijateljstvu in nevtralnosti med Sovjetsko zvezo in Turčijo, sklenjeno leta 1925, se je že potrjeno prijateljstvo še bolj okrepilo.

S poznejšimi mednarodnimi pogodbami—balkansko antanto leta 1934, anglo-francosko turško zvezo leta 1939 in drugimi pogodbami—je Turčija utrjevala svoj mednarodni položaj, pri čemer je pazila na to, da ne bi zašla v kakršnokoli protisovjetsko koalicijo ali da ne bi zagrešila kakšno protisovjetsko dejanje.

Toda v tem času, dve leti po podpisu Montreške konvencije o morskih ožinah leta 1936, so se začeli v sovjetskem tisku napadi na Turčijo, ki so ji očitali, da vodi nasproti ZSSR sovražno politiko, da je ubrala pot fašizma itd. Ti napadi so se zlasti okrepili med sovjetsko-nemškimi pogajanjmi leta 1939. Kaj je bilo povod temu je bilo pojasnjeno po vojni, ko so po nemških arhivih ugotovili, da sta ta čas ZSSR in Nemčija razpravljali o razdelitvi vplivnostnih področij, pri čemer je ZSSR zahtevala zase nadzorstvo nad morskimi ožinami. Bržčas v istem času—med turško-sovjetskimi pogajanjmi v Moskvi leta 1939—je ZSSR zahtevala, naj razveljavijo Montreško konvencijo in zaprosijo ožine vsem vojnim pomorskim enotam neobalnih držav.

Takrat pa niso postavljali vprašanja Karsa in Ardagana. Le-to je postalo pereče šele po drugi svetovni vojni, ko je sovjetska propaganda začela čedalje bolj glasno zahtevati ne le to ozemlje marveč je celo sprožila tudi stari gruzinsko-turški spor iz 15. stoletja o Trapezuntu. To je bila nekoč grška kolonija, zatem pa perzijska pokra-

jina ter rimsko in bizantinsko ozemlje, od leta 1451 pa turška pokrajina. Med Rusijo in Turčijo dolgo v zgodovini ni bilo sporno vprašanje Trapezunta.

Ko je marca leta 1945 ZSSR odpovedala pogodbo o prijateljstvu in nevtralnosti s Turčijo, sklenjeno leta 1925, je storila to z utemeljitvijo, češ da njene določbe ne ustrezajo več nastalemu položaju. Turčija je na to zahtevala sklenitev nove pogodbe. ZSSR je junija 1945 prišla z zahtevo, naj bi se mejna črta spremenila, se pravi, naj bi odstopili Kars in Ardagan ter pogegnili meje, določene na berlinskem kongresu, ko sta bili dve pokrajini sestavni del ozemlja carske Rusije. Druga velika zahteva ZSSR se je nanašala na vzpostavljanje sovjetskih strateških oporišč ob morskih ožinah.

Ker poznamo povojno zunanjo politiko ZRRS, lahko sodimo, da se ozemeljske zahteve, da bi le ta dobila Kars in Ardagan, bile pravzaprav del pritiska in hladne vojne proti Turčiji. Resnični smoter bi bil prazvazpavta, da bi Rusija dobila oporišča ob morskih ožinah. Oživljanje zahtev po Karsu in Ardaganu naj bi bila torej taktična poteza pritiska na Turčijo.

Ker je Turčija zavrnila vse zahteve ZSSR, se je znašla v ne navadno težavnem položaju. V drugi svetovni vojni je bila nevtralna, zatem pa je bila dokaj osamljena. Pred grozečimi zahtevami svojega sosedja je začela prositi zahodne velesile na pomoč. Ko je bil sklenjen Atlantski pakt, je trdovratno zahtevala, naj bi jo sprejeli v to organizacijo, kar ji je leta 1951 tudi uspelo.

Turčija je ob prizadevanju, da bi si zagotovila svojo neodvisnost in ohranila mir na Balkanu, skupno z Grčijo in Jugoslavijo pristopila k organiziranju balkanskega sporazuma, za čigar uredništev se je aktivno zavzemala.

Občutek varnosti, ki se je po vsem tem okrepil v državi, je pospešil, da je bila deklaracija sovjetske vlade, da se odreka ozemeljskim zahtevam po Karsu in Ardaganu ter oporiščem ob morskih ožinah, sprejeta v tej deželi dostojanstveno, kot hrabrilno znamenje, ki bi utegnilo odpraviti vojno napetost in hladno vojno v tem delu sveta.

Prihodnji dnevi in meseci bodo pokazali, v kolikšni meri je resna in miroljubna ta akcija. V vsakem primeru, kot so zlasti te dni v Turčiji poudarili, sprejema ta dežela kot članica balkanskega sporazuma ponudeno roko, toda samo ob pogoju, da bodo spoštovali njene obveznosti do balkanskih in drugih zaveznikov.

Zdravko Pečar.

(Po "Ljudski pravici")

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 East 76th Street
UTah 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
17902 Nottingham Road
IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
Diamond 1-8029
11101 Revere Avenue

ŠKRAT

• "Moderna" Francija

Na Francoskem še vedno velja zakon iz leta 1770, ki pravi: "Zenska, ki zveni moškega podložnika Njegovega Velikanstva v zakon z raznimi slepili, kot so: puder, dišave, umetni zobje, kringoline, umetni lasje, čevlji z visokimi petami ali podobno, je kazniva in se tak zakon razglasi za neveljaven." Še dobro, da tega zakona ne izvajajo!

• Kolesarska

—Kako je mogoče, da si tako razrezaš gumo?
—Pelja sem čez steklenico.
—Neroda, ali je nisi videl?
—Ne, možak jo je imel v žepu.

• Sreča v nesreči

Dijak na kolesu je podrl svojega profesorja. V zadregi ga sobira in se mu opravičuje: "Oprostite, na žalost sem šele začetnik v kolesarjenju."

Profesor si otepa prah z obleke in ga prav prijazno pogleda: "Naj vam ne bo žal! Jaz sem zadovoljen, da še niste mojster."

• Človekoljuba

—V zadnjih treh letih sem nekemu svojemu prijatelju že trikrat pomagal na noge.

—To ni nič! Jaz sem samo sinoči spotoma pomagal desetim.

• Škotska

Škot je imel sestanek z dekletom. Drugi dan so ga vprašali, kako je kaj bilo in če sta dosti zapravila. "Štiri šilinge," je odgovoril. "Več ni imela pri sebi."

• Pariška noč v Dravogradu

Vesela družba mladih fantov in deklet zavije v Dravogradu v gostilno, naroči vina, najvje gramofon in se zaklene v sobo. Natakariče in sosedo so bile seveda radovedne, kaj se dogaja za zaprtimi vrati. Dolgo niso nič videli, naposled pa le vidi ena—loma je bila s Pohorja—in zašepče: "Vidim same nage." Ko blisk je šla novica: "Nage plešajo!"

• V resnici pa ni bilo nič posebnega. Niti napili se ga niso. Samo plesali so. Nesporazum je napravila le ona s Pohorja, kjer pravijo nogam "nage."

• Dober les

Skladiščnik noče prevzeti stola, ki jih je po naročilu poslala podeželska mizarska zadruža, češ da so iz ničvednega lesa, večinoma črvicega. Zadrugar, ki je stole pripeljal, se pohlevno odreže: "Les je dober, sicer bi črvi ne jedli."

• Otroška

—Jurček, kolikokrat sem ti že rekel, da daj mir!
—Sedemkrat, očka.

• Anekdota

Švicarska reformator Johann Calvin (roj. 10. VII. 1509) je imel svojevrstnega "konjička." Rad je prerokoval ljudem iz črt na rokah.

Ko mu je nekoč prijatelj srečen in ponosen pokazal svoje šest mesecev stare dete, je vzel Calvin njegovo nežno ročico ter skrbno raziskoval na njej pisavo usode. Njegov obraz je žarel.

"Raduj se, prijatelj!" je vzkliknil. "Ta deček postane nekoč velik učenjak!"

Žalostno je zmajal oče z glavico.

"O, Johann moj dragi," je odgovoril, "če bi fantek le ne bil punčka!"

Edo Rasberger: (Naši razgledi)

AMERIŠKA ŠOLA

(Nadaljevanje)

High-school—gimnazija

Tudi srednja šola se v Združenih državah kar dosti razlikuje od naših. Šeststopenjska gimnazija se deli na nižjo in višjo. V tistih državah pa, kjer traja osnovna šola osem let, ima gimnazija dva razreda manj. Na srednje šole je vpisanih 70 odstotkov otrok med 14. in 17. letom, kar je skoraj šest milijonov ljudi. Vedno večje uveljavljanje znanosti, tako v industriji kakor tudi v kmetijski proizvodnji, in skorajšnje prenehanje enostavnega ročnega dela je ustvarilo potrebo po višje izobraženih delavcih, kar je vsekakor tudi posledica stalno naraščajočega vpisa na srednjih šolah, pa tudi na univerzah, kjer pa so adnja leta omejevali število novih študentov. Kar bo presenetilo, je to, da poučujejo na vseh srednjih šolah v ZDA 274 različnih predmetov. Po dolgoletnih raziskavanjih so prišli do zaključka, da mora gimnazija ustvarjati človeka, ki bo potem, ko bo zapustil šolo, lahko takoj prišel za delo, ki ga veseli. Poleg mnogih specialnih predmetov pa se uče na srednjih šolah dijaki predvsem metod in pomena znanosti ter razvijajo telesne in duševne sposobnosti.

To so temeljna načela, na katerih se gradi pouk na ameriški srednji šoli. Vendar nista niti v dveh mestih šol z enakim učnim načrtom, ki se drug od drugega v marsičem razlikujejo. Tu ni nobenih navodil neke osrednje šolske oblasti, ki bi narekovala, kaj in kako se morajo učiti po šolah posameznih držav. Dijaki se v glavnem učijo angleščino, matematiko, fiziko, kemijo, prirodopis, socialne vede in telesno vzgojo. Kot dodatno gradivo lahko dijaki izberejo še študij hišnega gospodarstva, delo v trgovinah, celo šivanje in kuhanje ali pa tudi likovne umetnosti, kar jim bo služilo za osnovo pri izbiri bodočega poklica.

Ena četrtnina časa je v glavnem posvečena angleščini in književnosti, drugi del obsega socialne vede, ki vključujejo ameriško in svetovno zgodovino, probleme državne uprave in oblasti itd. Že v prvem letu gimnazije mora dijak študirati matematiko in eksaktne vede, s čimer v višji gimnaziji nadaljuje, razen tega si lahko izbere tuj jezik ali pa kakšno panogo umetnosti. Tako si ustvari splošno sliko, iz katere izbere tisto snov, katere študij bo nadaljeval na Collegeu. Ves pouk na gimnaziji je povezan z nazornim in praktičnim prikazovanjem posameznih naukov in poleg številnih znanstvenih ekskurzij lahko prisostvujejo dijaki tudi razpravam na lokalnih sodiščih, kjer se v praksi seznanjajo z državo in upravo in z njenim delovanjem.

Tudi na gimnaziji ima dijak izven pouka vabljive prilike za udejstvovanje ali v šolskem orkestru, pri šolskem listu in radiu, v debatnem klubu, v igralski skupini ali pa v športnem moštvu. Prirejajo se mnoga tekmovanja in natečaji med mladimi pisatelji in umetniki, pa tudi med športniki, kar spodbuja mlade ljudi k nadaljnjemu uspešnemu delu. Številne strokovne šole, ki so prav tako v okviru srednjih šol, pripravljajo mladino za razne poklice. To so predvsem kmetijske, trgovske in tehnične srednje šole, ki odpirajo gojencem vrata v življenje.

College—univerza

Po dvanajstletnem šolanju se mladi ljudje, ki se še niso odločili za kakršenkoli poklic ali za eno izmed številnih profesionalnih šol, vpišejo na univerzo. Ta se deli na dve, tri ali štiri leta

colleage, ki je nekakšna priprava za študij na visoki šoli, in je v okviru univerze. Že tam je mogoče študirati neko določeno panogo znanosti, ki pa je združena s drugimi, stranskimi predmeti. Ko konča to "nižjo" univerzo, se študent vpiše na visoko šolo za medicino, tehniko in veterino, ali pa na pravo, filozofijo in teologijo, kjer nadaljuje študij še tri ali štiri leta. Predavanja na teh šolah so povezana s praktičnim delom v laboratorijih, šolah, bolnišnicah in raznih institutih, kar daje ameriški študentu možnost, da lahko takoj, ko zapusti šolo, nastopi svoj poklic brez kakršnih pripravniških zadržkov.

Akademski naslovi so v Združenih državah zopet nekaj posebnega. Študent, ki dokonča štiriletni college svobodnih znanosti, dobi naslov "bachelor of arts" (BA), kar je stari latinski in najnižji akademski naslov oachelorius. Tisti pa, ki je dokončal štiri leta collegea, na katerem so se predavale eksaktne vede, dobi naslov "bachelor of science" (znanosti). Po triletnem študiju na visoki šoli za medicino, pred katerim je moral študent posegati najmanj dve leti college, in sicer medicinski oddelki, kjer je obiskoval predavanja iz fizike, kemije in biologije, dobi akademski naslov doktorja medicine.

Študent prava, ki je po dvanajstletnem osnovnem šolanju obiskoval dve ali tri leta college za svobodne umetnosti in tri leta Visoko šolo za pravo, dobi naslov "bachelor of law" (bachelorius iuris). Če hoče pridobiti doktorski naslov, mora še nadaljevati študij dve do tri leta, izdelati samostojno disertacijo in jo tudi objaviti.

Tudi na tehniški visoki šoli v okviru collegea dobijo mladi ljudje prvi akademski naslov že po štirih letih študija, seveda pa mora pri tem obiskovati najmanj dve leti college znanosti, kjer dobijo potrebno pripravo. Bistvena razlika, ki jo opazimo v gornjih primerih, je med našim evropskim in ameriškim načinom študija ta, da zahteva študij v Evropi dvanajstletno splošno izobrazbo, medtem ko se v Združenih državah dijak že v gimnaziji lahko delno specializira za svoj bodoči poklic. Vsak college pa ima še številne športne naprave in svoja tekmovalna moštva, kar je vsekakor prijetno dopolnilo pri študiju.

V okviru ameriških univerz pa so še številni večerni tečaji in predavanja, kjer imajo možnost študija vsi tisti, ki jim gmotni položaj ne dopušča samostojnega študija in si morajo z dnevnim delom ustvariti potrebna sredstva za nadaljnje izobraževanje. Seveda nudijo tudi država in posamezne zasebne ustanove, kot je to Rockefellerjeva, številne štipendije, ki pa ne zadoščajo za šolanje velikega števila ukaželjnih ljudi. V zadnjih letih pa je ameriška vojska razpisala številne štipendije za svoje vojaške veterane iz druge svetovne vojne, ki se sedaj v velikem številu šolajo na raznih evropskih vseučiliščih.

Se nekaj statističnih podatkov

V Združenih državah je v povojnem času naraslo število učencev na osnovnih šolah, ki vključujejo tudi otroške vrte, na več kakor 20 milijonov, ki se šolajo na 146.760 državnih ter na 10.071 zasebnih zavodih. Državnih srednjih šol je v Združenih državah 25.484, zasebnih pa 3292, kjer je skupno vpisanih skoraj šest milijonov dijakov. Značilno pa je, da je število zasebnih univerz in collegeov, ki so v zasebnih rokah (1158) večje

kot pa državnih (630). Študentov je v ZDA nad dva in pol milijona, kar pomeni, da pridejo na sto Američanov trije akademsko izobraženi ljudje. Najbolj znana je vsekakor univerza v Harvardu, ki je bila ustanovljena v letu 1636, nadalje uni-versa v Princetonu (ustanovljena leta 1701), ki je znana po slovitih športnikih. Razen teh pa uživajo svetovni sloves še Kolumbia in univerza v Washingtonu (ustanovljeni leta 1745 in leta 1774), ki privablja številne evropske študente.

Razen teh pa je v ZDA še mnogo poklicnih šol, med njimi trgovske, ki jih obiskuje 300.000 dijakov, šole za defektne otroke s 54.000 gojenci in šole za medicinske sestre, ki jih obiskuje nad 75.000 deklet. Tudi v indijskih federalnih šolah je razmeroma visoko število (30.000) potomcev prvotnih prebivalcev Severne Amerike. Omeniti moramo še to, da so v južnih državah še vedno kot žalosten spomenik rasne diskriminacije posebne ločene šole in univerze za Črnce. Edo Rasberger. (Naši razgledi)

TUDI MARAKEŠKI PAŠA NI BREZPOGOJNO VDAN FRANCIJI

Marakeški paša El Glaui, ki je ovrget maroškega sultana, je že od nekdaj veljal za najodločnejšega pristaša francoske politike v Maroku. To domnevo je potrjevala tudi njegova preteklost, kajti zdaj že nad 70 let stari paša je sodeloval že pri ustanovitvi francoskega protektorata v Maroku leta 1912. Med drugo svetovno vojno sta dva njegova sinova sodelovala v francoskem uporniškem gibanju in eden je padel v boju z nemškimi nacisti. Paša El Glaui je knez vseh herberskih plemen in so bili opazovalci zadnjih dogodkov v Maroku prepričani, da je njegova akcija proti marošemu sultanu najmočnejša okrepitev francoske politike v Maroku. Domnevali so celo, da hoče paša El Glaui postati maroški sultan.

Te domneve pa so zdaj ovrže-ne s člankom kolonialnega glasila "Le petit Marocain". V članku je opisano, kako je paša El Guali obdolžil maroškega sultana, da pripravlja zaroto proti Franciji, objavljena pa je tudi izjava, ki jo je paša dal potem, ko je bil sultan že odstavljen. Ta izjava se glasi takole:

Sultana ne priznamo več, a mi vsi, ki smo v skrbeh za bodočnost dežele, moramo tudi francosko vlado svariti. Francoski vladi so naložene velike odgovornosti. Če Francija ne bo izpolnila naših pričakovanj in želja maroškega ljudstva, potem ne bo imela dolgo zaslombe v Maroku.

Kar smo povedali, je resno, zelo resno. Mi se zavedamo pomena in veljave svojih besed. Naši prijatelji lahko postanejo že jutri sovražniki Francije. Če hočemo preprečiti najhujše, ne smemo zamujati časa. Za nas so že trenutki odločilni. Kdor ni z nami, je proti nam, kajti čas za izgovore je minil. Stiri deset let sem že prijatelj Francije in upam, da me bodo razumeli. Tudi zvestoba ima svoje meje!

Mogočni in imenitni in njihov zaton

V vseh časih znane zgodovine so posamezniki za daljši ali krajši čas zavzemali visoka mesta med svojimi sodobniki. Nekateri so se na svojih vzvišenih stališčih vzdržali do konca dni, ki jim jih je namenila narava. Nekateri so svoje moči in zmoglosti rabili v korist svojih ljudstev ali v splošno korist človeštva in take ima zgodovina zapisane v častni knjigi. Čast jih spremlja celo preko groba; zapisane ne samo v marmornju in bronu, ampak v srcih ljudi.

Na drugi strani pa so posamezniki, ki so se povzpeli do velike moči in povzročili velike prevrate, po primeroma kratki slavni karieri mizerno končali brez časti. Dva taka mogočnika sta bila Hitler in Mussolini, ki sta povzročila drugo svetovno vojno, katere je zahtevala strahotne žrtve in trpljenje. Oba sta mizerno poginila skoro ob zaključku druge svetovne vojne. Kolikor je znano, se je Hitler sam ustrelil v svoji podzemeljski utrdbi v Berlinu, ko so jo ruske armade obkrožile; njegovo truplo so njegovi zaupniki sežgali. Mussolinija pa so malo prej ujeli italijanski partizani in ga ustrelili.

Komaj pred desetimi leti je bil Hitler na višku svoje moči ter strah in groza Evrope. Danes se njegovo ime redko omenja. Pošteni Nemci ga skušajo pozabiti. Njegovo ime bo sicer ostalo zapisano v zgodovini, toda prav gotovo ne na častnem mestu. To velja tudi za njegove visoke sodelovalce, Himmlerja, Goeringa, Boermanna, Ribbentropa in druge, ki so že dobili plačilo za svoja grozodejstva. Mnogi, ki so se nekoč sončili v njihovem sijaju in še živijo, skušajo prikrivati svoje identitete, ker jih je sram.

Kot poroča dopisnik United Pressa iz Frankfurta v Nemčiji, si je Hitlerjev brat Alois izpremenil ime na Hiller in živi kot samotar v Hamburgu. Pred vojno je obratoval restavracijo v Berlinu in se ni udeleževal v političnih in družabnih zadevah takrat slavnega brata Adolfa.

Hitlerjeva sestra Pauli Hitler-

Dva pogrebna zavoda
za
zanesljivo
izkušeno
simpatično
pogrebniško
posfrezbo
po
CENAH, KI JIH
VI
DOLOČITE
pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1001 East 97th
Hialeah 1-2018 - Klineburg 1-5090

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:

IVanhoe 1-9382

Wolf živi skromno v Bavariji. Lani je skušala sodnijskim potom dobiti nekaj dediščine iz Hitlerjeve osebnosti zapuščine, katero je vlada zaplenila. Zahtevo je sodišče odklonilo, ker Paula nima točnega dokaza, da je njen brat mrtev.

Vdova Hitlerjevega krvnika Himmlerja živi s svojo 23-letno hčerko v malem apartamentu v Muenchenu. Tudi njej je bavarsko sodišče odklonilo vrnitev zaplenjenega premoženja v znesku okrog deset tisoč dolarjev. Vdova bivšega feldmaršala Hermann Goeringa tudi živi v skromnih razmerah v Muenchenu. Vdova Ribbentropa je sodnijskim potom prisilila svoje bogate sorodnike, da so njegove 32-letnemu sinu Rudolfu dali službo v šampanjski firmi Henckell & Co. Njen stric Otto Henckell je bil namreč leta 1942 podpisal pogodbo, da bo Rudolfa vzel v službo, ko bo 21 let star. Sodišče v Wiesbadenu je priznalo veljavnost tiste pogodbe. Martin Boerman, 22-letni sin Hitlerjevega pomočnika Boermanna starejšega, je pa kot menih stopil v neki samostan v Avstriji.

Tako je mrknilo sonce za nedavne mogočnike in njihove satelite.

—NEW ERA, glasilo ABZ

ZAPOSLENEMU MOŠKEMU
se odda v najem lepo opremljeno sobo v prijazni naselbini pri domačih ljudeh.
Za naslov pokličite
EN 1-8254

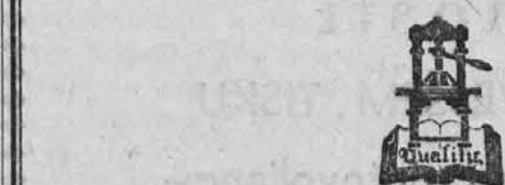
B. J. RADIO SERVICE
SOUND SYSTEM
INDOOR — OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno
1363 E. 45 St. — HE 1-3028

ZAVAROVALNINO
PROTI
Ognju tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi JOHN CENTA, 13417 KUHLMAN AVE.
Pokličite MU 1-0811

SEDAJ JE ČAS
ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE.
Vršimo vsa, v kleparsko stroko spadajoča dela.
Naše delo je poznano kot prve vrste, je zanesljivo in jamčeno.
Cene so zmernne. — Se priporočamo v naklonjenosti.
Lahko pišete na ta naslov:
FRANK KURE
R. F. D. 1, Newbury, Ohio Pokličite telefonično: Newbury 823

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

prikljubljene povesti

ČIŠČENJE POHISTVA
Steklene lestence lepo čistimo s špiritom ali z vodo, ki smo ji dodale salmijaka. Takoj po čiščenju zdrgnimo stence s suho krpo.

Marmornate plošče operemo z milnico, speremo z mlačno vodo in osušimo s suho krpo.

Oljnate slike oprežno zbrisemo s čopičem in mehko krpo. Popolnoma napak je, če čistimo oljnate slike z alkoholom, milnico ali terpentinom.

Pozlačene okvire očistimo s koščkom čebule, prepojene s salmijakom. Od dima potemnele okvire lepo očistimo z razredčeno vinsko kislino in mehko suho krpo.

Pološčene okvire čistimo s kosom jelenove kože, namočene v razredčenem salmijaku. Takoj po čiščenju jih zbrisemo s suho krpo.

Motne šipe, očistimo z zelo razredčeno solno kislino. Pazimo na roke!

ALI KASLJATE?
Pri nas imamo izborna sdravila da vam ustavi kašelj in prehlad.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENDicott 1-3113

PREDELUJEM IN PRENAVLJAM
kuhinje in kopalnice ter napravim lepe rekreacijske sobe, vlagam asfaltno pode in stene obijem z vsakovrstnimi ploščicami (tiles).
Dobro, zadovoljivo delo po zmerni ceni.
Vprašajte za proračun.
STANLEY DOLENEC
19870 ORMISTON AVE.
KE 1-6597

NOVA TOVARNA USNJA V BITOLJU

Poskusno je začela obratovati tovarna za predelavo kož drobnice v Bitolju, ki je začela z redno proizvodnjo. Nova tovarna bo predelovala letno okoli 300.000 kvadratnih metrov, to je približno 750 ton kož drobnice; zaposlovala bo okoli 150 delavcev.

V NAJEM

ODRASLI DRUŽINI

BREZ OTROK SE ODDA V NAJEM LETNO STANOVANJE S 4 SOBAMI.
Pokličite
KE 1-2840

VELIKO SOBO

se odda v najem enemu ali dvema moškima. Si lahko kuhata.
Vpraša se na
3830 E. 52 St., od Fleet Ave.
VU 3-0955

Zakonca srednjih let.

brez otrok, dobta v najem stanovanje s 4 sobami.
Za podrobnosti pokličite
UT 1-7846

HIŠE NAPRODAJ

Zidana bungalow hiša

stara 4 leta, se proda. Ognjišče iz kamna, 2 veliki spalnici in kopalnica spodaj, zgoraj 1 zgotovljena soba. Velika sprejemnica, obednica in kuhinja. Klet pod vso hišo, plinska gorkota in bakrene cevi.
Pokličite lastnika
KE 1-4031

BUNGALOW S 5 SOBAMI
se proda. 3 spalnice, gorkota na plin. Garaža in dovoz. Lota 50x130 čevljev z mnogo sadnega drevja. Cena samo \$12,900.

Več novih hiš

ki bodo v kratkem zgotovljene, imamo za na ogled.

Imamo nekaj bungalow hiš s 4½ sobami, po zmernih cenah. Nekatere so zidane, druge iz lesa.

Za podrobnosti se obrnite na
KOVAC REALTY
960 E. 185 St., KE 1-5030

DELO DOBIJO MOŠKI

ASSEMBLERS

za stroje

MACHINTSTS

IZURJENI

Visoka plača od ure—čas in pol za delo na 40 ur.

Prosta zavarovalnina, hospitalizacija in plačane počitnice.
Sprejme se nove Amerikance.

NATIONAL TOOL CO.

11200 MADISON AVE.

FORD MOTOR CO.

Clevelandska tovarna sprejema prošnje za delo od

NOVIH AMERIKANCEV

ki so zmogni govoriti nekaj angleščine.
To podjetje nudi visoko plačo, izvrstne delovne razmere, in sekuriteto za bodočnost. Sedaj intervjujamo kvalificirane moške za vsakovrstna dela.

Prosimo, zglaste se osebno v našem uposlovalnem uradu na Engle Road, južno od Brookparka. Prebivalci izven mesta so prošni, da pišejo na

FORD MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.
CLEVELAND, OHIO

VOHUNI

IN SKRIVNOST
ATOMSKE BOMBE(PO ZAPISKIH POLKOVNIKA KANADSKE PROTI-
OBVEŠČEVALNE SLUŽBE RICHARDA HEARSHA)

(Nadaljevanje)

"Dober večer!" je pozdravila dama s prijaznim nasmehom. Imela je, pojoč, mehak in priljubljen glas. Modra večerna obleka se ji je tesno prilagajala in še bolj podčrtavala lepe oblike njene telesa. Kot slonovina beli obraz so ji obrobili črni lasje. Velike in lepe oči pa so ji zasenčevale dolge trepalnice. Stopila je k fotelju in sedla. Iz torbice je potegnila trebušasto steklenico viskija. Ko je zagledal pijančič, je Armstrong požrl slino, a je vseeno zagodrnjal:

"Mar me hočete optjaniti? Povem vam, da tega pol litra nimam dovolj niti za na zob."

"In še od tega dobite samo polovico," se je smejala lepa neznanka. "Tudi sama bom pila. Kaj mislite, da bom ves večer s suhim grlom sedela tu pri vas?"

"Ves večer mislite ostati tu?"

"Samo od vas je odvisno, kako dolgo bom ostala," ga je zapeljivo pogledala z velikimi, lepimi očmi. Armstrong pa trenutno ni čutil še nobenega veselja do njegovega zapeljevanja.

"Pustite to cenogo igro. Poslali so vas meni na vrat, da me premotite s svojo lepoto. Bolje bo, če mi kar naravnost poveste, kaj hočete od mene. Končajva hitro. Zaenkrat mi je žensk dovolj!"

"Če pes ugrizne, ni treba rano zdraviti s pasjo dlako," je rekla in privlekla i ztorbice še dva kozarčka. Napolnila ju je in se opravičila: "Sode nisem mogla vtihotapiti."

"Rekel sem vam že, da pustite vse to!" je besno zavpil urednik. "Ne pripovedujte mi pravljic, da ste wiski prinesli skrivaj. Poslali so vas!"

"Kdo?" je vprašala nepričakovano.

"To bi tudi sam rad vedel. O tem, da me niso ugrabili zaradi denarja, sem si na jasnem. Tudi nobenih dragocenosti ne morete iztisniti iz mene. Rad bi le vedel, kateri hudič bo dal denar za takega novinarja."

Dama ni odgovorila. Armstrong je sedel, podprl glavo z dlanmi in spregovoril:

"Brez vzroka me niso odvečali. Nekaj hočejo od mene ali z menoj."

Dama je še vedno molčala. Armstrong je mukoma dejal:

"Draga moja lepota, povej-

te mi odkrito, kaj hočete od mene? Potem bom vsaj videl, če vam lahko ustrezem ali ne. Urediva to stvar hitro, kajti čas beži in imeli boste še neprijetnosti zaradi moje nepojasnjene odsotnosti."

"Za vse to smo že poskrbeli. Vi ste že dan pred svojim odhodom pisмено obvestili svoje uredništvo, da ste morali odpotovati zaradi neke nujne zadeve."

"Postajam vaš veliki dolжник za vašo brezmejno ljubeznivost," je dejal Armstrong zasmehljivo. Prvič po nekaj dneh mu je obraz spretel rahel nasmeh.

"Ali bi mi, prosim, hoteli povedati vsaj še to, za koliko dni sem odpotoval?"

"Zaenkrat ste sporočili, da samo za štirinajst dni."

"Še devet dni. Zelo spretno! Če se po dveh tednih ne bom javil, ne bo še nikomur padlo na um, da se pobriga za resnične vzroke moje odsotnosti. Mislili bodo, da sem pobegnil zaradi dolgov. Upam, da bomo ta čas lahko nekoliko skrajšali."

"Neumnejši ste, kot sem mislila," se je nasmejala lepa neznanka. "Vse zavračate, namesto da bi vas morala prositi in zapeljevati, da bi še ostali."

"Na svojem samskem stanovanju bi vas prav rad videl. Nočem pa se z ženskami zabavati tam, kjer me skrivaj opazujejo. Takšna igra in ljubezen sta sladki in prijetni samo v dvojici."

"Zdaj naju nihče ne opazuje. Prišla sem sama, da bi vam krajšala čas in vas zabavala."

"Ne opazuje?" je planil Armstrong.

Nenadoma je s surovim prijemom zgrabil lepo zapeljivo in za svoje prijeme ni prav nič izbiral mest. Zavpila je od bolečine in v tem hipu so se odprla vrata. Za vrati ni bilo nikogar. Iz dolgega, brezkončnega hodnika je govorila samo črna tema.

"Vidite? Samo to sem hotel vedeti," je dejal mirno in jo izpustil.

S treskom je zaloputnila vrata in rekla trmasto:

"Ostala bom kljub temu."

Uredila si je lase in obleko ter si v zrcalu ogledovala lepi, zardeli obraz. Spet je sedla.

"Prav," je dejal Armstrong, "toda pustite neumnosti! Govor-

rite odkrito in povejte, kaj hočete od mene. Morda nisem tako težak."

Lepa neznanka je začela jokati. Kot kristali svetle solze so ji zalile velike in lepe oči. Rekla je, da je začetnica, da so ji ukazali, naj urednika spravi v dobro voljo in ji rekli, da bo ob službo, če ne bo prestala te preizkušnje.

Armstrong jo je nejevoljno prekinil:

"Tudi to ploščo poznam. Zapomnite si, pri meni boste samo na en način lahko kdaj dosegli in sicer, če mi poveste, kaj hočejo od mene in s kom imam opravka. Če tega nečete, je najbolje, da se čimprej odstranite od tod."

Odslej je urednik Armstrong samo pil. Niti enkrat ni odgovoril na poizkuse lepe žene, ki si je njemu prizadevala, da bi ga spravila do besede. Ko je izpraznil steklenico, je vstal in začel razbijati po vratih: "Prinesite več pijače ali pa odstranite to žensko!"

Zapeljivka je užaljena odšla. Toda naslednji večer je prišla spet in tako še drugi in tretji večer. Armstrong se je počasi privajal nanjo. Pogovarjala sta se o vsakdanjih rečeh, o umetnosti in literaturi. Lepa neznanka ni o sebi izdala niti tega ali je deklet ali žena. Bila je lepa, blesteca, prijazna in duhovita. Vsak večer je prinesla pol litra žganja. Brez dvoma je tudi to mnogo pripomoglo, da je bil Armstrong z njo prijaznejši.

V ujetništvu je bil že enajsti dan. Razglabljanja in negotovost sta ga privedla na rob blaznosti. Bil je moški in izživljanja lepe ženske, ki je prihajala sleherni večer, le niso ostala brez vsakršnega vpliva. Bil je novinar in vzemirjali so ga dogodki in skrivnosti, ki so se skrivale za zidovi njegove ječe. Bil je človek, vreden svobode in se nikakor ni mogel sprijazniti s tem nepričakovanim ujetništvom.

Tisti večer pa so se ob času, ko je navadno prišla lepa obiskovalka, zrinili v sobo trije docela nepoznani moški. Razvrstili so se pred Armstronga kakor neke vrste porotniki. Pri enem izmed njih je odkril na levi strani obraza, na spodnji čeljusti, dobro zaceljeno brazgotino. Bil je prebričan, da je tega človeka že nekdaj videl, a se ni mogel spomniti kje.

Možakar, ki je sedel na sredini, je spregovoril:

"Peter Jerome Armstrong, urednik 'Ottawa Post,' ali ste vi na lastno pobudo ali po kakem naročilu začeli zasledovati nekaj, do česar niste imeli pravice niti kot novinar niti kot kanadski državljani?"

"Velecenjeni gospod predsednik," je zasmehujoče odgovoril urednik. "Povem vam, da docela zaman igrate preiskovalnega sodnika, dokler ne vem, čigav

ujetnik sem in kaj hočete od mene."

"Opozarjam vas, da smo vas doslej pustili pri miru, ker ste zaradi živčnega zloma bili neprečunljivi. Tu smo vas varovali in skrbeli za vašo zabavo. Če se izkaže, da vam ta počitek ni bil dovolj, vas bomo morali prepekljati v umobolnico."

Armstrong je izbulil oči. Na kaj takega ni pomislil. V kakršnihkoli rokah je že bil, vsakdo mu lahko zveže roke in ga odvede v umobolnico na opazovanje. Tri do šest mesecev navadno traja, preden ugotovijo, če si zdrav. In če imajo ti ljudje, ki razpolagajo s tako brezhibno opremo in bogatimi sredstvi, kolikšak zvez z zdravniki, ga lahko zadržijo v umobolnici tako dolgo, dokler se jim bo zljubilo.

Bil je docela brez moči, predan ugrabitljem na milost in nemilost. Občutek lastne nemoči ga je tako prevzel, da je postal zares nepreračunljiv.

"Povejte mi že enkrat, kaj hočete od mene! V vaših rokah, v vaši oblasti sem, toda v teh enajstih ali dvajsetih dneh mi še niste povedali, zakaj ste me ugrabili."

Spet je povzel besedo "predsednik." Zdalj ga je Armstrong že tako imenoval sam pri sebi.

"Ta dva gospoda sta prišla z menoj samo kot priči. Od vašega vedenja in zadržanja je odvisno, če boste prišli domov ali vas čaka kakšna drugačna usoda. Sami veste, zakaj gre. Tudi v Nemčiji ste bili z neko obveščevalno skupino. Tudi to veste, da za šale nimamo niti časa niti volje."

"Torej sem v rokah vohunov."

"Vpraševali bomo mi, vi boste samo odgovarjali! Povejte, kaj ste delali in kaj ste odkrili v svojem privatnem zasledovanju! Iz tega bomo lahko ocenili, če vas smemo izpustiti."

"Lahko vam lažem, kolikor se mi zljubi."

"Ne morete! V preteklih dneh smo pregledali vse vaše življenje. Vedite, da poznamo tudi vaše najbolj skrite spomine."

"To ni nobena tajnost. V reportažah sem opisal vse svoje vohunske pustolovščine. Zlasti pa ono v Nemčiji. Ni vam bilo treba drugega kot prelistati nekaj letnikov časopisa 'Ottawa Post.'"

"Torej nočete govoriti pametno in ne marate povedati svojih ugotovitev v tej stvari?"

"Kaj takega mi ne pride niti na rob pameti. Dokler ne vem, ali sem v rokah kanadske protioveščevalne službe, ki dela za Sovjetsko zvezo, ali v rokah Second Bureaua ZDA, ne izdam ničesar. Sem novinar in kanadski državljani in bom govoril samo pred kanadskimi oblastmi!"

"In če vam povem, da smo prišli po naročilu kanadskih oblasti?"

"Potem vam lahko vržem v obraz, da je v krogih kanadskih oblasti več sovjetskih vohunov, kot si sploh mislite," se je izdal Armstrong. Naslednji hip mu je že bilo žal, saj je s tem nedvomno povedal, da mnogo ve in da je marsikaj zasledil.

(Dalje prihodnjič)

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik

nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izsello, dotični se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določene dozgovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE

Tel. ENdicott 1-5013

vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street. Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.

Dr. J. V. ZUPNIK

Skrivnostni
italijanski urad
v Trstu

TRST—Že več kakor mesec dni je minilo, odkar je predstavnik angloameriške vojaške uprave v Trstu obljubil, da bo dal vsa pojasnila v zvezi z novim uradom italijanske obmejne policije v Tršču, ki ima svoje prostore na tržaški postaji. Urad nosi uradni naziv "Stalni urad v Trstu—obmejna policija v Tršču" in izdaja tudi dovoljenja za potovanja v Italijo.

Predstavnik ZVU je izjavil, da je bil ta urad italijanske policije ustanovljen po nekem neuradnem sporazumu med ZVU in italijansko policijo zaradi hitrejšega pregledovanja potnih listov in da je čisto tehničnega značaja.

Po delovanju tega urada pa lahko sklepamo, da ima ta urad širša pooblastila, saj izdaja celo diplomatske vizume in potno dovoljenja, kar opravljajo le diplomatsko-konzularna predstavništva.

Po mirovni pogodbi je cona "A" Tržaškega ozemlja mednarodno ozemlje, kar velja za republiko Italijo kot za vsako drugo državo, in nima tam pravice delovanja, razen diplomatskega predstavništva, noben urad katere koli italijanske državne ustanove. Zato ne more biti dvoma, da italijanska policija (in še drugi italijanski uradi v Trstu) ne bi mogli delovati brez privoljenja ZVU. Anglo-ameriška vojaška uprava je v svojem popuščanju italijanskemu ekspanzionizmu dovolila delovanje italijanski policiji v Trstu, kakor kaže s pooblastili, ki jih ima lahko samo na ozemlju italijanske republike.

Pojav italijanskega policijskega urada v Trstu je zopet nov korak v postopnem priključevanju cone "A" Italiji in spada v

vrsto tistih ukrepov, ki so v nasprotju z mirovno pogodbo in ki jih je ZVU podvela na zahtevo italijanskih iredentistov.

Podpora italijanskemu ekspanzionizmu na tem ozemlju pa je dejanje, ki je tudi naperjeno proti varnosti Jugoslavije. Po raznih grožnjah italijanskih državnikov "da si Italija lahko privozi Trst čez noč" ter po vedno glasnejših zahtevah po Istri, Dalmaciji itd. Jugoslavija ne more biti ravnodušna. Letos sredi avgusta je objavil iredentistični list "Messaggero Veneto" daljši članek italijanskega generala Emilia Battisti, znanega fašista in sovražnika Jugoslavije, ki zahteva poleg drugega stare meje med Jugoslavijo in Italijo.

Povsem tem je jasno, da ZVU s podpiranjem italijanskega ekspanzionizma izpodkopa stavo miru v tem delu sveta in priateljstvo sodelovanje, ki je že ustvarjeno na drugih važnih mednarodnih popriščih.

Prihod italijanske policije v Trst pomeni grobo kršitev mirovne pogodbe in dejanje, ki podpira italijanski iredentizem. ZVU je dosedaj odgovorila samo, da tega primera še ni "raziskala."

S.L.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

VPRAŠANJE
KAŠMIRA

NEW DELHI, (Tanjug)—Na zborovanju v mestu Lucknowu je indijski socialistični voditelj Lohia izjavil, da plebiscit ne more rešiti kašmirskega vprašanja. Po njegovem prepričanju je potrebno odkazati, da je Kašmir področje, na katerem lahko muslimani in hindujski živijo skupaj. V primeru, da bi se Kašmir priključil Pakistanu, bi bila ta demokratična misel diskreditirana najmanj za petdeset let. Verski fanatizem, ki predstavlja živno nevarnost, je poudaril—Ho-

lia—bi preprečil ljudstvu izraziti njegovo voljo in bi naposled kompromitiral rešitev tega vprašanja.

Zvedelo se je, da je bilo vprašanje verskega fanatizma in verske propagande v Pakistanu glavni predmet razgovorov med kašmirskim ministrskim predsednikom Bakši Gulamom in indijskim ministrskim predsednikom Nehrujem. V indijskih krogih poudarjajo, da Indija neče ponoviti napake, ki je pripeljala do razdelitve indijskega podkontinenta, in da ne bo privolila v plebiscit vse dotlej, dokler pakistanski propagandni centri ne bodo prenehali z versko propagando v Kašmiru. To naj bi bilo tudi tolmačenje delhijskega sporazuma o načelni privolitvi v plebiscit, do katerega bo lahko prišlo šele tedaj, ko bo kašmirsko ljudstvo lahko svobodno izrazilo svojo voljo. V neuradnih krogih v New Delhiju poudarjajo, da se kašmirski ministrski predsednik strinja s tem stališčem.

VOLITE ZA

John F. Kovacic

ZA COUNCILMANA

23. VARDE

Pri nas radevolje

PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA
POSILJKE V JUGOSLAVIJO
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo
kamorkoli.

CHICAGO, ILL.

FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

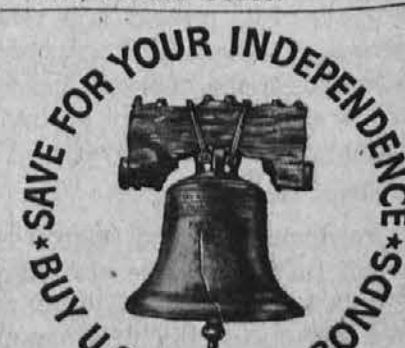
FEMALE HELP WANTED

EXCELLENT

opportunity for a
YOUNG WOMAN
to learn the
SAVINGS & LOAN BUSINESS
Experienced preferred but will
train conscientious worker.
Pleasant working conditions,
diversified duties, including N.C.R.
operation.
Public contact, light typing, chance
to use your own initiative.
Call MR. GEIS
MErrimac 7-5900

REAL ESTATE
FOR SALE

BELLWOOD—4½ room bungalow
on corner lot, aluminum siding,
2 bedrooms, tile bath, oil heat,
with gas, permit. Aluminum
storm doors and screens, wired for
electric range, full basement,
carpeting. Venetian blinds
throughout. Hot water, landscaped,
new transportation and
schools. \$15,000. 640 S. Linden
Ave., Linden 4-3986.

TISKOVINE

IZDELANE V TISKARNI

Enakopravnosti

SO LIČNE IN V NAJNOVEJŠEM TISKU

—Cene so zmerne—naročila hitro zgotovljena—

Se priporočano društvom,

trgovcem, obrtnikom in posameznikom

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.